

Episodio 20:

Sobre el primer mandamiento de la Torá: "Crezcan y multipliquense"

Toseftá, Ievamot 8:2-5

לא יבטל אדם מפריה ורביה אא"כ יש לו בנים בני בנים הרי הן כבנים מת אחד מהן או שנעשה א' מהן סריס אין רשאי לבטל [האיש אין] רשאי לישוב שלא באשה [ואשה] רשאי לישוב שלא באיש האיש אין רשאי לשתות עקרין שלא יוליד והאשה רשאה לשתות עקרין שלא תלד.

[איש] אין רשאי לישא עקרה וזקנה איילונית קטנה ושאינה ראויה לילד האשה רשאה להנשא אפי' לסריס ר' יהודה אומר המסרס את הזכרים חייב ואת הנקבות פטור

ר' נתן אומר ב"ש אומרים שני בנים כבניו של משה שנאמר (דברי הימים א כ"ג:ט"ו) ובני משה גרשום ואליעזר בית הלל אומרים זכר ונקבה שנאמר (בראשית ה) זכר ונקבה בראם ר' נתן אומר ב"ש אומרים זכר ונקבה וב"ה אומרים או זכר או נקבה. ד

נשא אשה ושהה עמה עשר שנים ולא ילדה אינו רשאי לבטל אלא יוציא ויתן כתובה שמא לא זכה ליבנות ממנה ואע"פ שאין ראייה לדבר זכר לדבר [שנאמר] (בראשית ט"ז:ג') מקץ עשר שנים לשבת אברם בארץ כנען [לפי דרכנו] למדנו שאין ישיבת חוצה לארץ [עולה] מן המנין.

מי שהיה בעלה זקן או חולה או [שהיה בעלה] חבוש בבית האסורים או שהלך [בעלה] למדינת הים אין עולין [להם] מן המנין גרשה תלך ותנשא לאחר שמא לא זכתה ליבנות

ממנו ועד כמה מותרת להנשא עד ג' יתר על כן לא תנשא אלא למי שיש לו אשה ובנים
נשאת למי שאין לו אשה ובנים תצא שלא בכתובה מפני שנישואיה נשואי טעות

ר"ע אומר כל השופך דמים ה"ז מבטל את הדמות שנא' (בראשית ט"ו:ו) שופך דם האדם
באדם דמו ישפך

ר"א בן עזריה אומר כל שאינו עוסק בפרייה ורבייה ה"ז שופך דמים [ומבטל] את הדמות
[שנאמר (שם) כי בצלם אלהים עשה את האדם ואתם פרו ורבו

בן עזאי אומר כל מי שאינו עוסק בפ"ו הרי זה שופך דמים ומבטל את הדמות] שנאמר
כי בצלם אלהים עשה את האדם וכתוב ואתם פרו ורבו וגו'. אמר לו ר"א בן עזריה נאין
דברים כשהן יוצאין מפי עושיהן יש נאה דורש ואין נאה מקיים נאה מקיים ואין נאה
דורש בן עזאי נאה דורש ואין נאה מקיים אמר לו מה אעשה חשקה נפשי בתורה
ויתקיים העולם באחרים.

בראשית א':כ"ח

(כח) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהֵי יָם פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הָאָרֶץ וּכְבֹּשׁוּ וּרְדוּ
בְּדַגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל־תַּיִה הָרֹמֵשׁת עַל־הָאָרֶץ:

ב

בראשית ט"א:

(א) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־גִּזְחַ וְאֶת־בְּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הָאָרֶץ:

בראשית ל"ה:י"א

(יא) וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹקִים אֲנִי אֶל שְׂדֵי פְּרָה וּרְבִיָּה גֹי וְקָהַל גֹּיִם יִהְיֶה מִמֶּךָ וּמְלָכִים מִחֲלָצֶיךָ
יֵצְאוּ:

ספר החינוך א' א'-ב'

(א) מצות פריה ורביה - בראשית יש בה מצות עשה אחת, והיא מצות פריה ורביה,
שנאמר: (בראשית א כח) ויברך אותם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו.

בראשית מ"א:נ'

(נ) וּלְיוֹסֵף יָלְדוּ שְׁנַי בָּנִים בְּטָרָם תָּבוֹא שְׁנַת הָרָעָב...

Genesis 41:50

And unto Joseph were born two sons before the year of famine (50)
...came

3

רש"י על בראשית מ"א:נ' א'

בטרם תבא שנת הרעב מכאן שאדם אסור לשמש מטתו בשני רעבון (תענית י"א):

Rashi on Genesis 41:50:1

BEFORE THE YEAR OF FAMINE CAME — בטרם תבא שנת הרעב —
from here we learn that a man must practise continence during times
(of famine (cf. Taanit 11a

